

MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Základní dělení mimořádných událostí:

1. Přírodní

- a. Abiotické
- b. Biotické

2. Antropogenní

- a. Technogenní
- b. Sociogenní interní
- c. Sociogenní externí
- d. Agrogenní

I. Přírodní (naturogenní) mimořádné události

a. Abiotické mimořádné události – způsobené neživou přírodou

- Požáry způsobené přírodními vlivy
- Kosmické záření, radioaktivita přírodního prostředí, únik radonu, zvýšené radioaktivní pozadí
- Povodně a záplavy
- Dlouhodobá sucha
- Dlouhodobé inverzní situace
- Propad zemských dutin
- Zemětřesení
- Sopečná činnost
- Posun říčního koryta
- Půdní eroze
- Silné mrazy a vznik námraz
- Sněhové kalamity
- Zemské sesuvy
- Krupobití
- Vichřice, větrné poryvy, větrné víry – tornáda
- Mlhy – dlouhodobá ztráta viditelnosti
- Atmosférické výboje
- Geomagnetické anomálie
- Narušování ozónové vrstvy z důvodů velké produkce metanu (velkochovy hospodářských zvířat)
- Narušování krajinných celků a celkové ekologické rovnováhy
- Přepólování zemských pólů

- Globální změna klimatu
- Pád kosmických těles, meteorických dešťů
- Výbuch supernovy

b. Biotické mimořádné události – způsobené živou přírodou

- Epifylie – rozsáhlá nákaza rostlin
- Epizootie – rozsáhlá nákaza zvířat
- Epidemie – velká nákaza lidí
- Přemnožení přírodních škůdců
- Parazité
- Živočišní a rostlinní vetřelci
- Přemnožení plevelů
- Rychlé vymírání druhů
- Genové a biologické manipulace

II. Antropogenní mimořádné události – způsobené činností člověka

a. Technogenní mimořádné události - provozní havárie a havárie spojené s infrastrukturou:

- Radiační havárie velkého rozsahu
- Technologické havárie spojené s výronem nebo únikem nebezpečných látek
- Havárie v dopravě s výronem toxických látek
- Rozsáhlé ropné havárie
- Požáry
- Rozsáhlé dopravní havárie v silniční, železniční, letecké, městské a vnitrozemské lodní dopravě a na lanovkách
- Důlní neštěstí
- Mechanické a statické poruchy staveb a zařízení
- Mimořádné události v tunelech a jiných podzemních stavbách
- Technické a technologické havárie – požáry, exploze, destrukce
- Narušení hrází vodohospodářských děl
- Znečištění životního prostředí rozsáhlými haváriemi
- Havárie v dopravě – požáry, exploze, destrukce
- Nepříznivé působení člověka na životní prostředí (ekologické havárie) – smog, skleníkový efekt, ztenčování ozónové vrstvy, toxické a infekční odpady, likvidace ekologické rovnováhy, neodborné používání agrochemikálií, odpady ve vodních tocích apod.

b. Sociogenní mimořádné události interní - vnitrostátní společenské, sociální a ekonomické krize

- Narušení finančního a devizového hospodářství státu
- Narušení dodávek ropy a ropných produktů
- Narušení dodávek elektrické energie, plynu a tepla
- Narušení dodávek potravin
- Narušení dodávek pitné vody

- Narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu
- Narušení funkčnosti dopravních systémů
- Narušení funkčnosti informačních systémů a komunikačních vazeb
- Narušení funkčnosti systémů pro varování a vyrozumění obyvatelstva
- Totální zhroucení ekonomiky státu
- Migrační vlny a rozsáhlá emigrace ze státu
- Rozvoj rasové, národnostní a náboženské nesnášenlivosti
- Hromadné postižení osob mimo epidemií
- Hrozba teroristických akcí, aktivity vnitřního a mezinárodního zločinu a terorismu
- Závažné narušení veřejného pořádku, nárůst závažné majetkové a násilné kriminality, soupeření militantních nebo extrémních politických skupin mezi sebou
- Ohrožení života a zdraví občanů jiných zemí takového rozsahu, kdy je vyžadována humanitární pomoc nebo nasazení záchranných sil v rámci zahraniční pomoci
- Ohrožení demokratických základů státu extrémistickými politickými skupinami
- Psychosociální negativní jevy
- Záměrné šíření poplašných a nepravdivých zpráv, vyvolávání stavu paniky
- Záměrné šíření drogových závislostí
- Působení toxických odpadů na okolí
- Použití zbraní hromadného ničení jaderných, chemických a biologických
- Decimování a vyhlazování obyvatelstva
- Vliv přelidnění

c. Sociogenní mimořádné události externí - vojenské krizové situace:

- Násilné akce subjektů cizí moci spojené s použitím vojenských sil a prostředků na území, ke kterému jsou plněny spojenecké závazky nebo je poskytována mezinárodní humanitární pomoc.
- Diverzní činnost spojená s přípravou vojenské agrese nebo v průběhu vojenské agrese.
- Vnější vojenské napadení státu nebo jeho spojenců.
- Ohrožení základních demokratických hodnot v takovém rozsahu, že je požadováno nasazení ozbrojených sil pro provedení mezinárodní mírové nebo humanitární operace.
- Hospodářské sankce a hospodářský nátlak.
- Rozsáhlé ekologické havárie, přesahující hranice států
- Politický nátlak
- Přenos hospodářských krizí z důvodů propojení ekonomik

d. Agrogenní mimořádné události – spojené se zemědělstvím a půdou:

- Eroze půdy
- Degradace kvality půdy
- Splavování půd do vodních toků
- Zhutňování půd z důvodů používání těžké mechanizace
- Nevhodné používání hnojiv a agrochemikálií

- Vysychání a znehodnocování vodních zdrojů
- Monokulturní zemědělská výroba
- Zhoršení kvality zemědělské produkce vlivem velkoprodukce (rostlinné i živočišné)